

Anti-Pest-Protocol

En.....als je nu toch de baas speelt....

*“Veiligheid die de leerlingen en de leerkrachten
elkaar aanreiken”.*

Inhoudsopgave:

	Bladzijde
Het voorwoord:-----	-3-
Waarden en normen:Pestprotocol-----	-4-
Omschrijvingen van gedragingen uit de Kanjermethode:-----	-5-
Preventief:-----	-6-
Curatief: 5 sporen-beleid:-----	-8-
Maatregelen binnen de schoolorganisatie:-----	-9-
Kenmerken die vaak voorkomen bij een kind dat slachtoffer is van een onveilige, verminderde positieve omgeving:-----	-11-
Kenmerken die vaak voorkomen bij een kind dat pest:-----	-12-
Doelen bij storend gedrag:-----	-13-
Sanctiebeleid:-----	-15-
Bijlage 1: gedragskaart:-----	-16-
Bijlage 2: Opdracht:-----	-17-

Het voorwoord

Er zijn altijd kinderen die de baas willen spelen....

Er zijn altijd kinderen die de baas willen spelen. De baas willen spelen over anderen, over andermans spullen of zelfs over de leerkracht.

Niemand heeft hier voordeel bij dus hebben we een goede reden om dit gedrag goed aan te pakken. Het druist in tegen de waarden die we kinderen proberen mee te geven in het leven: hoe jij je gedraagt, hoe je prettig met anderen omgaat.

Er zijn kinderen die de baas spelen over anderen, elkaar vervelen en/ of pesten.

Zij kunnen problemen krijgen als ze niet gecorrigeerd worden. Ze gaan zich steeds associëler gedragen en krijgen daardoor vaak problemen met hun omgeving.

Het gaat de pester vaak om (on)macht en controle vanuit:

- a. eigen onzekerheden
- b. verleden. het kind is vaak zelf gepest)
- c. een anti-sociale gedragsstoornis. (Hiervoor is een aparte aanpak nodig en dient deskundige hulp van buitenaf ingeschakeld te worden! We praten dan over psychopathologie))

Kinderen die hiervan slachtoffer zijn/ worden kunnen er trauma's aan over houden. Vaak worden ze heel onzeker en kunnen hierdoor een laag zelfbeeld krijgen.

De kinderen die de pesterijen alleen maar zien gebeuren, voelen zich er ook onprettig bij. Ze voelen mee met het slachtoffer maar ze durven niet tegen de pester in te gaan, uit angst om zelf gepest te worden. Ze voelen zich dan niet echt veilig. Het kan zo zijn dat ze zich daardoor minder spontaan gaan gedragen. Niemand wint er dus bij.

Op onze zoektocht naar de beste strategie om het storend gedrag aan te pakken, hebben we ontdekt dat een protocol samen moet gaan met een preventieplan. Samen werken we aan een positief klimaat waar kinderen zich veilig voelen.

Van belang is het signaleren van ongewenst gedrag en het communiceren met elkaar. We ondernemen activiteiten die erop gericht zijn, de oorspronkelijke kwaliteiten van het kind naar boven te halen. (Het positieve halen/ zoeken uit het negatieve gedrag)

Dit gebeurt aan de hand van de Kanjermethode. Deze methode hanteert hierbij de Kanjerregels, die zorgen voor rust, respect en regelmaat. Bij onverhoopte problematiek volgen we een vast stramien en vallen we terug op het 5-sporenbeleid.

Het vijf- sporenbeleid bestaat uit de school, ouders, slachtoffer, pester en de rest van de groep. Door deze vijf groepen in te schakelen verwachten we het pesten voor een groot gedeelte in te dammen.

Door structureel de Kanjermethode in te zetten, willen we preventief de sociale-emotionele ontwikkeling bevorderen.

Pesterijen zullen we nooit helemaal kunnen uitsluiten, maar door samen te zoeken naar oplossingen voor ruzies, conflicten en pesterijen krijgen we meer inzicht en respect. We leren elkaar beter kennen en bouwen samen aan een goed schoolklimaat.

Dit protocol is vastgesteld in de teamvergadering van 30-09-2021.

Dit protocol is vastgesteld in de MR-vergadering van 12-04-2010.

Herzien: oktober 2021

Namens directeur en team,

Carla van Dal, gedragspecialist.

Waarden en normen: Pestprotocol

De Wilsdonck is een veilige, eigentijdse, duidelijke en sfeervolle school waar plezier in het naar school gaan voorop staat. Om kinderen zich zo prettig mogelijk te laten voelen, besteedt de school veel aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling.

De Wilsdonck is een bijzondere school. We geven aandacht aan waarden en normen op basis van gelijkwaardigheid voor iedereen en we respecteren en accepteren verschillen in aanleg en cultuur.

We kunnen ons dan ook vinden in de definitie van pesten zoals deze hieronder staat omschreven:

Definitie pesten:

Een leerling wordt gepest als één of meer leerlingen vervelende of gemene dingen tegen hem/haar zegt of doet. (Van Lieshout 1993)

Het is ook pesten als een leerling wordt gekleineerd, geslagen, geschopt, bedreigd, uitgescholden, opgesloten of bijvoorbeeld buiten de groep wordt gesloten.

Het is pesten als dat **regelmatig** gebeurt en als het voor de leerling die gepest wordt **moeilijk is, zich te verdedigen (machtsverschil)**.

Het is geen pesten als twee leerlingen die ongeveer even sterk zijn ruzie maken of vechten.

Dit in tegenstelling met plagen: dat gebeurt incidenteel en de ander lijdt daar niet onder!

Plagen is uit **gein**
Pesten doet **pijn!!**

Omschrijving van gedragingen uit de Kanjermethode:

We bespreken en oefenen met gedrag onder andere door middel van de petten. Deze zijn van toepassing op de kinderen, maar net zo goed op ons, volwassenen. Omdat kinderen gedrag van ons nadoen, is het van belang dat wij (ouders en het team) het goede voorbeeld geven.

De petten:

Om in gesprek te gaan over gedrag maken we vanuit de Kanjertraining gebruik van petjes met vier verschillende kleuren. Wanneer er zich een probleem voordoet hebben we een keuze om verschillend te reageren. We maken kinderen bewust van hun gedrag en oefenen met nieuw gedrag. Kinderen kunnen zo leren kiezen voor gedrag dat bij hen past.

Witte pet gedrag (tijger=kanjer):

Wanneer je doet als een Kanjer, of als de witte pet, dan doe je als jezelf, je bent te vertrouwen en durft ook anderen te vertrouwen. Je toont respect voor jezelf en de ander. Als we allemaal onszelf doen, vanuit vertrouwen, kunnen we toch heel verschillend doen, ook in verschillende situaties.

Zwarte pet gedrag (pestvogel):

Je kunt jezelf zijn in combinatie met de witte pet. De zwarte pet staat voor kracht. Dan reageer je op een prettige, stoere manier. Je durft ruimte in te nemen. Je vertoont leiderschapsgedrag. Je geeft je grenzen aan. Je maakt plannetjes, toont initiatief. Zolang naast de zwarte pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, is het gedrag prettig voor jezelf en voor de ander.

Gele pet gedrag (konijn):

De gele pet in combinatie met de witte pet staat voor ruimte geven aan de ander. We luisteren, zorgen, tonen interesse, zijn rustig, vriendelijk en bescheiden.

Rode pet gedrag (aap):

Handelen we met de wit-rode pet, dan staat dat voor humor. Je maakt grapjes die leuk zijn voor iedereen. Je doet optimistisch, vrolijk, relativerend, luchtig en handelt met levensvreugde.

Alle kleuren petten hebben hun valkuil wanneer de witte pet van vertrouwen wegvalt. Als we niet meer met vertrouwen naar elkaar of naar onszelf kijken, komen we terecht in wantrouwen. Bij de ene persoon of in de ene situatie uit dit zich in te krachtig gedrag (zwarte pet), bij de ander in te onderdanig, angstig gedrag (gele pet) en bij een ander in clownesk meeloopgedrag (rode pet) In klassen waar dit vertrouwen wegvalt, ontstaat dit gedrag. De basis van vertrouwen moet dan weer worden teruggezet.

De witte pet, dat ben jij, zoals jij echt bent!

I. Preventief

In schoolverband ondernemen we activiteiten die erop gericht zijn om oorspronkelijke kwaliteiten op te halen/ terug te halen. Dit gebeurt aan de hand van de Kanjermethode. Leerkrachten volgen hiervoor allemaal een cursus waardoor zij gecertificeerd zijn om de kanjermethode te mogen gebruiken. Dit geldt ook voor nieuwe leerkrachten (schoolbeleid).

II. Curatief

Bij onverhoopte problematiek volgen we een vast stramien en vallen we terug op het 5-sporenbeleid.

I. Preventief:

In onze school ondernemen we activiteiten die erop gericht zijn, het pesten te voorkomen.

a. Respect voor elkaar kun je leren

*We leren de kinderen op een goede manier met elkaar om te gaan (wederzijds respect, rekening houden met elkaar, tolerantie voor verschillen).

- Dit doen we door zelf het goede voorbeeld te geven.
- We hanteren de Kanjermethode en gebruiken dit als een leefwijze.
- Dit doen we door duidelijk stelling te nemen wanneer leerlingen elkaar onheus behandelen.

*We leren de kinderen op een goede manier conflicten op te lossen.

1. Als iemand iets doet of zegt wat je niet leuk vindt, zeg het dan tegen hem of haar. Probeer het eerst zelf op te lossen. Lukt dit niet dan ga je naar je Kanjermaatje. Hij/zij gaat je helpen om het probleem op te lossen. Elk kind heeft zo'n Kanjermaatje.

De maatjes zijn in de klas besproken.

2. Lukt die manier van oplossen niet, bespreek het dan met een meneer of juf.

*We werken aan groepsvorming. We zorgen dat alle kinderen zich in de groep thuis voelen en dat niemand buitengesloten wordt.

*We maken aan de kinderen duidelijk wat wel en wat niet getolereerd wordt met behulp van de Kanjerregels:

Kanjerregels:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- We werken samen
- We hebben plezier
- We doen mee
- We zijn eerlijk zonder te kwetsen.
- We houden ons aan de regels!

Het belangrijkste doel van de Kanjermethode is dat een kind positief over zichzelf en de ander leert denken. Ze geeft de kinderen handvatten in sociale situaties zoals:

- ☉ Samenwerken
- ☉ Kritiek durven en kunnen geven en ontvangen
- ☉ Uit slachtofferrollen stappen en heft in eigen handen nemen op een gezonde manier (als leidraad hanteren we het werkboek en knieboek).
- ☉ Leren te stoppen met pesten en treiteren.

b. Signaleren

Centraal hierbij staat het volgen van het kind. We kijken hoe de kinderen in hun vel zitten. We hanteren hierbij het Sociaal-Emotionele programma Zien.

Zien wordt 2x per jaar ingevuld en gesignaleerd. Naar aanleiding van de uitslagen zijn er eventuele acties. Zien is vanaf groep 3 t/m 8. Vanaf groep 6 t/m 8 vullen ook de leerlingen een lijst in.

In groep ½ werken we met KIJK.

De leerkracht mag nooit de ogen sluiten voor pestgedrag.

De leerkracht moet alert zijn, zodat hij tijdig pestgedrag kan signaleren.

De leerkracht reageert op het pesten en handelt volgens het protocol.

Aan gegevens over het pesten kun je komen door:

***Luisteren** naar kinderen, ouders, enz.

***Gericht observeren**, o.a. op de speelplaats. Geef signalen door aan collega's.

***het afnemen van de vragenlijst van Zien.**

Het team heeft afgesproken om dit protocol na te leven en de vragenlijsten van Zien verplicht te stellen.

Daarnaast beschikt de gedragsspecialist over een map met meer vragenlijsten, pesttests, sociogrammen, posters en overige achtergrondinformatie.

Wel belangrijk is dat leerlingen uitgelegd krijgen wat het verschil is tussen plagen en pesten.

Plagen (= gein)	Pesten (doet pijn!)
<ul style="list-style-type: none">• Er is sprake van een incident• Er is sprake van gelijke macht• Van plagen leer je voor jezelf opkomen, geen schade• Je kunt jezelf verweren	<ul style="list-style-type: none">• Gebeurt systematisch en regelmatig• Verschil in macht, er is een verliezer en een winnaar• Je loopt psychische en/of fysieke schade op, negatieve gevolgen• Verweren is niet mogelijk, je verwacht negatieve gevolgen. <p>(van der Meer 1993)</p>

c. Contactpersoon

Wanneer ouders of leerlingen vinden dat de eigen leerkracht het probleem niet aanpakt of effectief opgelost krijgt dan kan er een beroep gedaan worden op de directeur. Ook is het mogelijk om een gesprek aan te gaan met de interne vertrouwenspersonen op school.

De interne vertrouwenspersonen zijn: Peggy Smits en Carla van Dal.

II. Curatief: 5 sporen-beleid

Wanneer wij samen, met collega's, leerlingen en ouders, willen komen tot een veilig, positief klimaat op school dan zullen alle partijen zich samen sterk moeten maken tegen pesten op school.

We hanteren de Kanjerregels maar mocht dit niet afdoende zijn dan vallen we terug op het 5-sporen-beleid.

Bij deze aanpak zullen 5 partijen (5 sporen) aan bod moeten komen:

1. **School/ leerkrachten**
2. **Ouders**
3. **Slachtoffer**
4. **Pester**
5. **De rest van de groep**

Maatregelen binnen de schoolorganisatie.

Van belang is dat we ons bewust zijn van drie psychologische mechanismen die voor alle geledingen(sporen) in het spel zijn: de samenzwering om te zwijgen, het slachtoffer de schuld te geven en het omstanderdilemma ("als ik me ermee bemoei word ik zelf het slachtoffer" of "het zal wel meevallen").

Als school ben je verantwoordelijk voor het zorgen van een veilige en positieve omgeving voor het kind. De samenwerking met de ouders is hierbij nodig en van groot belang!!

Zorg in alle gevallen voor duidelijkheid:

MAAK HET PROBLEEM DUIDELIJK, BRENG HET HELDER IN KAART!!

Spoor 1

School/leerkrachten

- De leerkracht reageert op ruzie en pesten volgens het protocol
- Observatie tijdens de pauze. Mochten er zich problemen voordoen tijdens het overblijven dan neemt een overblijfouder contact op met de leerkracht.
- Bij problemen kan de leerkracht een gedragskaart hanteren. (zie bijlage 1.)
- Regels en afspraken in de groene klassenmap bewaren met betrekking tot pesten.
- Elke groep hanteert de Kanjermethode.
- We hanteren de vragenlijsten van het leerlingvolgsysteem 'Zien' en aan de hand van de resultaten wordt actie ondernomen. (In overleg met de IB-er en/of gedragsspecialist.)
- Leerkracht houdt andere leerkrachten op de hoogte als het uit de hand loopt tijdens een team of bouwvergadering.

Spoor 2

Ouders

- Protocol wordt naar de MR gestuurd.
- Opname van een samenvatting in de schoolgids.
- Ouders van gepeste kinderen en van kinderen die pesten, op de hoogte brengen van de gedragingen en onze aanpak. Spreek hierbij ook uit wat we van de ouders verwachten.
- Ouders van de pester(s) op de hoogte brengen van de gedragingen en onze aanpak. Spreek hierbij ook uit wat we van de ouders verwachten. (hiervan wordt een verslagje gemaakt wat in het dossier wordt bewaard)
- Ouders maken het gepeste kind duidelijk dat het beter is om het pestprobleem bespreekbaar te maken. (alleen zo kan er een oplossing gevonden worden).
- Ouders nemen contact op met de leerkracht als zij pestgedrag signaleren.

Dit gebeurt door de leerkracht zelf of in samenwerking met de gedragsspecialist, de intern vertrouwenspersoon of directie.

Spoor 3

Gesprek met het gepeste kind

- Neem tijd voor het kind en laat het eerst zijn verhaal doen
- Neem stelling tegen het pesten en laat dit duidelijk merken.
- Overtuig het slachtoffer dat het belangrijk is, het pesten bespreekbaar te maken.
- Zoek samen met de leerling naar een oplossing. (hiervoor kan ook een andere leerkracht, de gedragsspecialist of l.b.er worden ingeschakeld).
- De ouders worden op de hoogte gebracht van dit gesprek. (Ook hiervan wordt een gespreksverslag gemaakt.)
- Bespreek regelmatig de stand van zaken met de leerling.
- Het kind krijgt de gelegenheid assertiever te worden door eventueel deel te nemen aan een sociale vaardigheidstraining.

Dit gebeurt door de leerkracht zelf of in samenwerking met de gedragsspecialist, de intern vertrouwenspersoon of directie.

Spoor 4

Gesprek met de pester.

- In een gesprek proberen duidelijk te krijgen wat het doel is van het storend gedrag. (zie "doelen bij storend gedrag")
Let op een luisterende houding, er moet vertrouwen zijn.
- Duidelijke afspraken met de pester maken om het pestgedrag te stoppen.
Het kind krijgt straf van de eigen leerkracht. Voor de groepen 1 t/m 4 volstaat dit vaak met een gesprek. Voor de groepen 5 t/m 8 is er een vragenblad "jij was vandaag betrokken bij pesterijen" toegevoegd. (Zie bijlage 2)
Probeer het kind "te laten voelen" hoe het voor de gepeste is.
- Het kind krijgt eventueel de gelegenheid een minder agressief gedragsrepertoire aan te leren door deel te nemen aan een Sova training.
- Er is regelmatig (telefonisch) contact met de ouders.
- Indien nodig wordt er een beroep gedaan op het schorsings- en/ of verwijderingsbeleid.

Dit gebeurt door de leerkracht zelf of in samenwerking met de gedragsspecialist, de intern vertrouwenspersoon of directie.

Spoor 5

De rest van de groep

- Klassenregels vaststellen en hanteren
- Werken aan het groepsklimaat aan de hand van de Kanjermethode.
Maar ook door duidelijk te zijn over de omgang met elkaar, verschillen te tolereren, ruzies uit te praten en agressie niet te accepteren.

Het voorbeeld van de leerkracht is daarbij van groot belang.

- Als je in de klas over pesten praat neem dan niet de peestsituatie in de klas als startpunt maar til het onderwerp daar boven uit .
Gebruik bijvoorbeeld een krantenknipsel,
t.v.-uitzending of brief.
Je voorkomt hiermee dat de klas het probleem bagatelliseert of het slachtoffer de schuld geeft.
Ga duidelijk in op het gevoel dat het slachtoffer mogelijk heeft, het moet de 'witte groep', de Kanjers raken!

Kenmerken die vaak voorkomen bij een kind dat slachtoffer is van een onveilige, verminderde positieve omgeving. (wordt gepest)

(Bokhorst 1999 en 2000)

- Houdt niet van geweld en agressief of onbeschoft taalgebruik
- Weet niet hoe hij met de agressie van anderen moet omgaan
- Is soms fysiek zwakker
- Is eerder in zichzelf gekeerd
- Is geneigd zich onderdanig of gedienschtig te gedragen
- Is onzeker en onhandig in zijn of haar sociale contacten
- Is vaker angstig dan andere kinderen
- Durft niet op te komen voor zichzelf
- Heeft een lage dunk van zichzelf en gelooft uiteindelijk dat hij verdient te worden gepest
- Voelt zich vaker eenzaam dan andere kinderen
- Voelt niet goed aan welke regels of normen er binnen een groep gelden, wijkt af van de groepsnorm.
- Reageert niet op een gepaste manier op druk: begint te huilen, of gedraagt zich slaafs, gaat klikken of vleien, probeert zich vrij te kopen met snoep of geld, probeert de pesters na te bootsen, maar faalt daarin.

Signalen die kunnen aangeven dat een kind gepest wordt.

- Stemningswisselingen
- Blauwe plekken, schrammen e.d.
- Eigendommen van het kind zijn beschadigd
- Presteert onverwacht onder zijn kunnen / ongeconcentreerd
- Trekt zich terug
- Wordt door anderen onaardig behandeld
- Zoekt de nabijheid van de leerkracht
- Komt afspraken niet na
- Heeft lichamelijke klachten
- Signalen van derden

Kenmerken die vaak voorkomen bij een kind dat pest

(Bokhorst 1999 en 2000)

- Staat vrij positief tegenover geweld, agressie en het gebruik van stoere taal
- Imitteert graag agressief gedrag
- Is vlugger agressief, gebruikt meer geweld
- Lijkt assertief: zegt spontaan wat hij denkt of voelt, komt uit voor zijn mening
- Is vrij impulsief
- Heeft de neiging anderen te overschreeuwen of te domineren om de controle te houden, maar is misschien minder zeker dan het lijkt
- Wil het middelpunt zijn en invloed op de groep uitoefenen
- Is meestal fysiek sterker of omringd door sterke vrienden die zijn gezag respecteren
- Heeft moeite met regels, grenzen en (eigen of opgelegde) beperkingen
- Schat de gevolgen van zijn gedrag verkeerd in
- Heeft het moeilijk met stress of spanning die van buitenaf wordt opgelegd (proefwerken, agressie van ouders)
- Lijdt vaak aan negatieve faalangst
- Hoe onveiliger hij zich voelt, hoe groter de behoefte aan een zondebok
- Is niet noodzakelijk dommer of slimmer dan de rest
- Geniet respect uit angst, niet uit waardering
- Heeft een zwak inlevingsvermogen, is vooral met zichzelf bezig en houdt geen rekening met anderen

Signalen die kunnen aangeven dat een kind pest

- Het kind is brutaal
- Het kind toont tekenen van betrokkenheid bij vechten, bv. gescheurde kleding
- Het kind vertelt vaak over vechtpartijen
- Het kind heeft vaak andere kinderen bij zich die doen wat hij zegt
- Het kind kan slecht tegen kritiek

Doelen bij storend gedrag:

Het storend gedrag komt vaak voort uit de behoefte aan:

1. Aandacht
2. macht
3. wraak
4. onvermogen

1. Aandacht (er bij willen horen)

Gele pet of konijntje: het sociaal-faalangstig kind, weinig zelfvertrouwen, laag zelfbeeld.

Rode pet of aapje: weinig zelfvertrouwen, dit wordt verborgen achter clownesk gedrag.

Te herkennen aan: Claimen, voortdurend om hulp vragen, lievelingetje willen spelen, behagen, charmes inzetten, afhankelijk en hulpeloos doen. De actieve aandachtvrager doet als een echte showbink, clown.

Bij correctie: Deze leerlingen houden steeds even de aandacht erbij, maar al snel zijn ze weer gericht op iets anders.

Mogelijke eigen reacties van de leerkracht: Je raakt zelf geïrriteerd.

Mogelijke Interventies: Negeer het claimen, het uitsloven en geef niet meteen aandacht. Benoem vooral het gedrag wat je **wel** wilt zien.

2. Macht

Zwarte pet of pestvogel: asociaal gedrag. Ik ben de beste, jullie zijn allemaal losers en jullie moeten meteen doen wat ik zeg.....

Te herkennen aan: Eisen, koppig, mokken, dwarse onwil, verzetshouding, uitdagen, tegenspreken, driftbuien, weigeren, wil volwassene verslaan waardoor het gevoel van eigenwaarde sterker wordt. Wil de baas zijn!

Bij correctie: Kan kwaad worden en het gedrag verergeren.

Mogelijke eigen reacties van de leerkracht: je voelt je bedreigd en aangevallen en je wilt laten zien dat jij de baas bent. Je kunt dan makkelijk zelf ook gaan dwingen waardoor nog meer verzet ontstaat.

Mogelijke interventies: vraag de leerling vaker om hulp en wees oprecht in je complimenten. Maak de leerling belangrijk. De daad van de dader onderscheiden en laten blijken dat we wel om de leerling geven, zorg laten voelen en zelf onaangedaan blijven. Geef de leerling gelijk en vermijd discussie. Dit is één van de meest verwarrende dingen die een leerling dan overkomt. Bij negatief gedrag en gericht tegen de leerkracht, verwacht de leerling niet dat we het met hem eens zijn. De reden of noodzaak om door te gaan valt dan weg.

3. Wraak

Zwarte pet of pestvogel: asociaal gedrag. Let wel: er kan sprake zijn van een gedragsstoornis of een emotionele reactie op bijvoorbeeld omgevingsfactoren e.d. Vaak zijn deze leerlingen snel gekwetst en staan ze daardoor wantrouwend tegenover goede bedoelingen.

Te herkennen aan: Wanneer ze gekwetst zijn: ontmoedigd, overbodig, ongewenst, zit vol wantrouwen, verbale agressie, uitschelden, vloeken, vechten, niemand vindt mij aardig dus ik ga anderen pijn doen.

Bij correctie: gaat dreigen, grof taalgebruik, weglopen.

Mogelijke eigen reacties van de leerkracht: Je wilt de leerling het liefst.....

Mogelijke interventies: Ga vaker bewust op zoek naar positieve kanten en blijf bemoedigen. (dit vraagt een lange adem), werk aan een positieve reactie.

4. Vertoon van onvermogen (dus GEEN onwil)

Gele pet of konijntje: (en/of beige gedrag= mix konijn/tijger)

Te herkennen aan: Vermijden, angst voor falen, snel moed opgeven, passief gedrag, het kan/begrijpt niets, niet mee durven doen, te tam/gedwee.

Bij correctie: Geen of weinig reactie, liefst nog verder terugtrekken.

Mogelijke eigen reacties van de leerkracht: Je verliest zelf ook de moed.

Mogelijke interventies: Veel bemoedigen, haalbare taken in hapklare brokjes, succeservaringen laten opdoen, vooral kijken naar het proces en minder naar het eindresultaat. Laat blijken dat fouten maken mag. Werk aan zelfvertrouwen. Geef aandacht aan elk behaald succesje. Leer stap voor stap dingen aan en zorg voor duidelijkheid.

(meerdere interventies mogelijk "op te halen" bij gedragspecialist)

Mogelijk te stellen vragen bij storend gedrag om:

1. aandacht:

- Zou het kunnen zijn dat ik of de groep iets voor je doet?
- Zou het kunnen zijn dat je denkt niets voor te stellen als je niet de beste bent?
- Zou het kunnen zijn dat je wilt dat ik vaker naar je toe kom?
- Zou het kunnen zijn dat je je afgewezen voelt als niet iedereen je aardig vindt?
- Zou het kunnen zijn dat je denkt geen fouten te mogen maken?

2. macht:

- Zou het kunnen zijn dat je me wilt laten merken dat ik jou niet kan dwingen?
- Zou het zo kunnen zijn dat je alleen maar gaat doen wat jij wilt?
- Zou het kunnen zijn dat je mij wilt laten zien dat je het beter doet/ weet dan ik?
- Zou het kunnen zijn dat je alles wilt doen om je groot/beter/sterk te voelen?

3. Wraak:

- Zou het kunnen zijn dat je mij (of...) gemeen vindt?
- Zou het kunnen zijn dat je wilt dat ik me rot ga voelen?
- Zou het kunnen zijn dat je me gewoon dwars wilt zitten?
- Zou het kunnen zijn dat je die ander net zoveel pijn wilt doen als jij hebt (gehad)?

4. Onvermogen:

- Zou het kunnen zijn dat je bang bent omdat je er niets van kent/kunt?
- Zou het kunnen zijn dat je gewoon niets wilt doen of zeggen?
- Zou het kunnen zijn dat je ziek bent geworden zodat je niet mee hebt hoeven doen?

Sanctiebeleid:

GEDRAG:	SANCTIE:	DOOR WIE:
Éénmalig geconstateerd pestgedrag	Gesprek over omgangsregels en ingaan op eventuele sancties+ specifieke inzet van de Kanjermethode.	Leerkracht
Pesten blijft doorgaan	*Straffend gesprek. *1 of meerdere pauzes onder binnenblijven. (zorg ervoor dat het kind ergens verblijft waar toezicht gehouden kan worden!). *Laat het kind pas naar huis gaan wanneer alle kinderen weg zijn. *Lezen van een boek over pestgedrag en de gevolgen ervan/of een verhaal schrijven over pesten.(zie bijlage) *Gesprek met ouders/verzorgers	leerkracht
Pesten houdt nog langer aan	Gesprek met ouders/verzorgers als voorafgaande acties op niets uitlopen. Er wordt nadrukkelijk om de medewerking van de ouders gevraagd om een einde aan het probleem te maken.	Leerkracht in overleg met gedragsspecialist/ IB-er / directie
Negatief gedrag blijft gehandhaafd. Geen verbetering merkbaar.	Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals Edux, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk. <ul style="list-style-type: none"> • Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden. • In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. (Zie protocol 'Schorsen en verwijderen van leerlingen'.) 	Directie in overleg met Bestuur.

Bijlage 1:

Gedragkaart:

Er wordt met het kind een gedragsregel afgesproken waar het kind zich aan te houden heeft. (bijvoorbeeld bij buitenspelen)

Deze regel wordt genoteerd op de kaart. Na het buiten spelen noteert de surveillant of het kind zich aan de regel gehouden heeft. Het kind krijgt een sticker van de eigen leerkracht. Bij bijvoorbeeld 3 stickers is er een beloning.

(allerlei gedragkaarten zijn te maken en eventueel te verkrijgen bij de gedragspecialist)

MAANDAG: 	Pauze: 	Opmerking: 	Beloning:
DINSDAG: 	Pauze: 	Opmerking: 	Beloning:
WOENSDAG: 	Pauze: 	Opmerking: 	Beloning:
DONDERDAG: 	Pauze: 	Opmerking: 	Beloning:
VRIJDAG: 	Pauze: 	Opmerking: 	Beloning:

(voorbeeld)

